

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Agenda, Sev Ritvale Osnabrvdense

Franz Wilhelm <Osnabrück, Bischof>

Coloniæ Agrippinæ

De Sacramento Pœnitentiæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41233

DE SACRAMENTO PŒNITENTIÆ.

Sacramentum Pœnitentiæ Sacramentum, ad eos, qui post Baptismum lapsi sunt, in gratiam Dei restituendos, à Christo Domino institutum, eò diligentius administrandum est, quo frequentior est ejus usus, & quo plura requiruntur ad illud recte digneq; tractandum ac suscipiendum. Cum autem ad illud constituendum tria concurrant, materia, forma, & minister: illius quidem remota materia sunt peccata; proxima verò sunt actus pœnitentis; nempe contritio, confessio, & satisfactio. Forma autem, illa absolutionis verba: Ego te absolvo, &c. Minister denique est Sacerdos, habens potestatem absolvendi, vel ordinariam, vel delegatam. Sed, si periculum mortis imminet, approbatusque desit Confessarius, quilibet Sacerdos potest à quibuscunque censuris & peccatis absolvere. In ejus ministro requiritur etiam bonitas, scientia, atque prudentia, cum sigillo secretæ confessionis sub exacto perpetuoq; silentio. Quibus, & aliis, ad id opportunis ut optime sint instructi, omni studio curare debent Confessarii.

In primis meminerit Confessarius, se judicis pariter & medici personam sustinere, ac divinæ justitiæ simul & misericordiæ ministrum à Deo constitutum esse, ut, tamquam arbiter inter Deum & homines, honori divino & animarum saluti consulat.

Vt ergo recte judicare queat, discernens inter lepram & lepram, & tamquam peritus medicus, animarum morbos prudenter curare & apta cuique remedia applicare sciat; quantam potest maximam ad id scientiam atque prudentiam, tum assiduis ad Deum precibus, tum ex probatis autoribus, præsertim è Catechismo Romano & prudenti consilio peritorum, studeat sibi comparare.

Sciat casus, & censuras, Sedi Apostolicæ & Ordinario suo reservatas, & suæ cujusq; Ecclesiæ constitutiones; easque diligenter observet.

Deni-

Denique hujus Sacramenti doctrinam omnem recte nosse studebit, & alia, ad ejus rectam administrationem necessaria. Atque in hoc ministerio ita procedat, ut infra præscribitur.

Ordo ministrandi Sacrament. Pœnitentiæ.

Sacerdos, ad audiendam confessionem vocatus, promptum facilemque se præbeat: ac, priusquam ad audiendum accedat, si tempus suppetat, ad hoc ministerium recte sancteque obeundum, divinum auxilium piis precibus implorabit.

In Ecclesia, non autem in privatis ædibus, confessiones audiat, nisi ex causa rationabili; quæ cum inciderit, studeat tamen id decenti ac patenti loco præstare.

Habeat in Ecclesia sedem confessionalem, in qua sacras confessiones excipiat: quæ sedes patenti, conspicuo, & apto Ecclesiæ loco posita, crate perforata inter pœnitentem & Sacerdotem sit instructa.

Superpelliceo & stolâ violacei coloris utatur, prout tempus vel locorum feret consuetudo.

Pœnitens, si opus fuerit, admoneatur, ut, qua decet humilitate mentis & habitus accedat, flexis genibus signo Crucis se muniat, & confestim benedictionem à Confessario hoc modo petat: Benedicite Reverende Pater, &c. vel vulgari lingua:

Ich bitt ewer Ehrwürden umb den Heiligen Segen/ damit ich meine Sünd volkomentlich beichten möge.

Quam ubi Confessarius eidem hoc modo impertivit: Dominus sit in corde tuo, & in labiis tuis, ut digne & competenter confitearis peccata tua, in nomine Patris, & Fi & lii, & Sp ritus sancti, Amen; peracta generali Confessione: Confiteor Deo omnipotenti, &c. Ich armer Sünder/te. mox inquirat de illius statu (nisi aliter notus fuerit) & quam pridem sit confessus, & an impositam pœnitentiam adimpleverit, num rite atque integre aliàs confessus fuerit, num conscientiam suam, ut debet, prius diligenter discussit.

Quod si pœnitens aliqua censura, vel casu reservato, sit ligatus, à quo ipse non possit absolvere; non absolvat, nisi prius obtenta facultate à Superiore.

Si vero Confessarius, pro personarum qualitate, cognoverit, pœnitentem ignorare Christianæ fidei rudimenta; si tempus suppetat, eum breviter instruat de articulis fidei, & aliis ad salutem cognitu necessariis, & ignorantiam ejus corripiat, illumque admoneat, ut ea postmodum diligentius addiscat.

Dum pœnitens peccata sua confitetur, adjuvabit eum, quotiescunque opus fuerit, Sacerdos; nec eum reprehendet, nisi finita, ut dicetur, confessione; neque interpellabit, nisi opus fuerit aliquid melius intelligere: proinde fiduciam ei præbeat, & humaniter suggerat, ut omnia peccata sua rite & integre confiteatur, remota stulta illâ quorundam verecundiâ, qua præpediti, suadente diabolo, peccata confiteri non audent.

Si pœnitens numerum, & species, & circumstantias peccatorum, explicatu necessarias, non expresserit, eum Sacerdos prudenter interroget.

Sed caveat, ne curiosis aut inutilibus interrogationibus quemquam detineat, præsertim junioris utriusque sexus, vel alios, de eo quod ignorant, imprudenter interrogans; ne scandalum patiantur, indeque peccare discant.

Demum, auditâ confessionis, perpendens peccatorum, quæ ille admisit, magnitudinem ac multitudinem, pro eorum gravitate, ac pœnitentis conditione, opportunas correptiones ac monitiones, prout opus esse viderit, paternâ charitate adhibebit, & ad dolorem & contritionem efficacibus verbis adducere conabitur, atque ad vitam emendandam ac melius instituendam inducet, remediaque peccatorum tradet.

Postremo salutarem & convenientem satisfactionem, quantum spiritus & prudentia suggererit, injungat, habita ratione status, conditionis, sexus, & ætatis, & item dispositionis, pœnitentium.

Videat-

Videatque, ne pro peccatis gravibus levissimas pœnitentias imponat, ne, si forte peccatis conniveat, alienorum peccatorum particeps efficiatur. Id vero ante oculos habeat, ut satisfactio non sit tantum ad novæ vitæ remedium, & infirmitatis medicamentum, sed etiam ad præteritorum peccatorum castigationem.

Quare curet, quantum fieri potest, ut contrarias peccatis pœnitentias injungat; veluti avaris eleemosynas, libidinosi jejunia vel alias carnis afflictiones, superbis humilitatis officia, desidiosus devotionis studia. Rarius autem vel serius confitentibus, vel in peccata facile recidentibus, utilissimum fuerit consulere, ut sepe, puta semel in mense, vel certis diebus solemnibus, confiteantur, & si expediat, communicent.

Pœnitentias pecuniarias sibi ipsis Confessarii non applicent: neque à pœnitentibus quicquam, tamquam ministerii sui præmium, petant, nec, si aliquid ultro offeratur, aliter nisi gratitudinis titulo, &c. pro consuetudine loci, accipiant.

Pro peccatis occultis, quantumvis gravibus, manifestam pœnitentiam non imponant.

Videat autem diligenter Sacerdos, quando & quibus conferenda, vel neganda, vel differenda sit absolutio; ne absolvat eos, qui talis beneficii sunt incapaces: quales sunt, qui nulla dant signa doloris, qui odia & inimicitias deponere, aut aliena, si possunt, restituere, aut proximam peccandi occasionem deserere, aut alio modo peccata derelinquere, & vitam in melius emendare nolunt; aut qui publicum scandalum dederunt, nisi publice satisfaciant & scandalum tollant: neque etiam eos absolvat, quorum peccata sunt Superioribus reservata.

Si vero quis confiteatur, in periculo mortis constitutus, absolvendus est ab omnibus peccatis, & censuris, quantumvis reservatis: (cessat enim tunc omnis reservatio) sed prius, si potest, cui debet, satisfaciat, ac, si periculum evaserit, & aliqua ratione Superiori, à quo aliàs esset absolvendus, se sistere teneatur, cum primum poterit, coram eo se sistat, quicquid debet, præstiturus.

Quod

Quod si inter confitendum, vel etiam antequam incipiat confiteri, vox & loquela agrum deficiat, nutibus & signis conetur, quoad ejus fieri poterit, peccata pœnitentis cognoscere; quibus utcumque vel in genere vel in specie cognitis, vel etiam, si confitendi desiderium sive per se sive per alios ostenderit, absolvendus est.

Meminerit porro Sacerdos, agris non esse injungendam gravem aut laboriosam pœnitentiam, sed indicendam tantum illam, quam, si convaluerint, opportuno tempore peragant. Interim, juxta gravitatem morbi, aliquâ oratione aut levi satisfactione imposta & acceptata, absolvantur, prout opus fuerit.

Vt autem norint Confessarii, qui casus Reservati & Sedi Apostolicae & Episcopo, legant sequentia.

BVLLA COENÆ DOMINI,

continens Casus præcipuos

SVMMO PONTIFICI reservatos,
à quibus Parochi, ordinarie, neminem
absolvere possunt.

IN nomine Sanctæ & individuæ Trinitatis, Patris, & Filii, & Spiritus sancti, Amen. PAVLVS EPISCOPVS, Servus servorum Dei, ad futuram rei memoriam.

Pastoralis Romani Episcopi vigilantia & sollicitudo, cum in omni Christianæ Reipublicæ pace & tranquillitate procuranda, pro sui muneris officio, assidue versatur, tum potissimum in Catholicæ fidei, sine qua impossibile est placere DEO, unitate atque integritate tenenda & conservanda, maxime elucet; nimirum, ut fideles Christi non sint parvuli fluctuantes, neque circumferantes omni vento doctrinæ in nequitia hominum ad cir-

cum-